Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 142 (392) ◆ Середа, 29 липня 1992 року ◆ Ціна 1 крб.

В ЯЛТІ 3 серпня відбудеться зустріч Президента України Л. М. Кравчука та Президента Російської Федерації Б. М. Єльцина. Під час зустрічі обговорюватиметься хід виконання Дагомиських угод.

Актуально

Обіцяно спокій

Про припинення вогню на всій території республіки оголосили учора вранці в Таджикистані. Угоду про це досягнуто між усіма супротивними сторонами. Згідно з нею бойовим формуванням місцевих Рад запропоновано до 3 серпня здати зброю. До цього ж терміну повинні роззброїтися й усі так звані неформальні групи, а також окремі громадяни. Крім того, на межі районів, що конфліктують, вводяться додаткові міліцейські загони й бойова техніка. Передбачено й посилення охорони кордонів республіки, щоб перекрити приплив зброї з Афганістану.

Підступи «третьої сили»?

Відносно спокійною залишається обстановка у більшості районів Придністров'я. За винятком Бендер, де загони молдовської поліції разом з придністровськими гвардійцями й частинами 14-ї армії очищають місто від озброєних бандформувань.

За повідомленнями МВС Молдови і прес-центру Тирасполя, протягом останніх двох днів невідомі неодноразово відкривали вогонь по підрозділах як молдован, так і придністровців. Починають справджуватися прогнози декотрих політиків про «третю силу», що зацікавлена в розпалюванні конфлікту.

Кордон під контроль

Прикордонний і митний контроль на кордоні Латвійської Республіки буде введено з 1 вересня. Усі міжнародні поїзди зупинятимуться на 30—45 хвилин для перевірки. Таке рішення прийняли на засіданні митного департаменту республіки. Зауважується, що у пасажирів після запровадження нової системи проблем не додасться. Лише стануться зміни в русі поїздів.

Північна Венеція в імлі

Їдким димом від численних лісових пожеж у сусідніх районах затягнуло Санкт-Петербург. Місто в димовій завісі вже третій день. Якщо найближчими днями у регіоні не випадуть дощі, то санкт-петербурзьким властям, можливо, доведеться запровадити надзвичайний стан.

Одночасно бурхають пожежі в кількох районах Латвії. Найбільше постраждало Анцське лісництво Вентспілського району, де знищено десять гектарів лісу.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Не живемо, а працюємо. Ти — майстер. Без тебе це судно не зійде зі стапеля. Отже, і життя твоє має бути життям справжнього майстра. Ти цього заслуговуєш, і син твій також. Борись! Побореш! Вір лише у свій народ і свою молоду державу. І ще — в себе. Тоді вітрильник твоєї мрії подолає усі шквали й рифи сьогодення, що чекають на тебе.

* * *

НА ФОТО Бориса Рибакова Василь Куцик з сином Сергієм, які працюють на ВО «Суднобудівний завод імені 61 комунара» м. Миколаєва.

В наступному випуску

Закон України

Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»

ЩЕ ОДНА ПАРТІЯ

Учора перший заступник міністра юстиції В. Стефанюк вручив народному депутатові України С. Хмарі свідоцтво № 270 про реєстрацію Української консервативної республіканської партії (УКРП). С. Хмара заявив, що його партія є «правонаступницею ідейних і політичних традицій УРП» і чітко діятиме згідно зі своїм статутом. В ньому про мету УКРП записано: «боротьба за побудову і зміцнення соборної самостійної демократичної Української держави». В. Стефанюк побажав робити це конституційно, С. Хмара не заперечував.

УКРП є чотирнадцятою офіційно зареєстрованою політпартією України.

ПЕРЕВІРКИ БУДУТЬ ВЗАЄМНИМИ

44 групи зарубіжних військових інспекторів має прийняти Україна в найближчі 120 днів. Точніше, ці інспекції, які здійснюються в рамках виконання Договору про звичайні збройні сили в Європі, вже розпочалися. Як повідомили на брифінгу в МЗС України, наші військові частини вже відвідали спеціалісти з Франції, Великобританії, США. Ще одна американська експертна група прибуде до Києва 30 липня. Хоча за взаємною домовленістю про результати перших перевірок не повідомляється, проте, на думку української сторони, вони пройшли добре.

А що ж наші військові, які мають здійснити не менше інспекцій? Як повідомив представник МО генерал-майор Гречанинов, на жаль, поки що немає конкретного плану інспекцій українськими військовими частин у країнах НАТО. Вирішити якомога скоріше це питання має нещодавно створений Національний комітет з питань роззброєння.

І ще одне повідомлення з брифінгу в МЗС. 7—10 серпня в Оттаві відкриється Посольство України в Канаді. В урочистій церемонії візьме участь офіційна українська делегація.

Жнива-92

ПЕРШИЙ УРОЖАЙ ФЕРМЕРА

Багатий урожай зернових зібрав на своєму полі один з перших фермерів Бериславського району Олександр Шатайлов: ячменю він одержав з кожного гектара по 39 центнерів, озимої пшениці — по 50. Ці цифри вищі, ніж у хліборобів місцевого радгоспу «Бериславський», хоча в господарстві є й поливні площі.

— Багато працівників радгоспу поділили зі мною радість цього успіху, — сказав О. Шатайлов. — Їх, зокрема, зацікавив той факт, що своєму комбайнерові я заплатив за косовицю 6000 карбованців і видав три тонни натуроплатою пшениці. Правда, довелося наймати комбайнера з іншого району, бо на старій техніці ніхто не захотів працювати. Моя «Нива» була списана ще років десять тому.

Керівники місцевого радгоспу, зокрема директор Петро Кучер, починають з острахом дивитися на мою виробничу діяльність. Бо поля в мене кращі, чистіші і щедріше родять. Мав я клопоти з пальним, не просто із зберіганням зерна. Довелося звертатися по допомогу до представника Президента в районі Костянтина Довганя — директор радгоспу не поспішає виконувати вказівки районної влади щодо надання в оренду частини току, телефонізації приміщення контори мого МП тощо. Але найкращий спосіб агітації за фермерство — реальне діло. До мене підходять люди з проханням прийняти їх на роботу.

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Херсонська область.

ДАЛИ СЛОВО ОТАМАНУ...

Ні, не про козаків піде мова, а про... голів колгоспів з Рівненського району. Корпус їхній, на диво, стабільний — більшість голів десятки років очолюють трудові колективи. А найповажніший з них — за одностайною думкою усіх голів — Володимир Місюк, голова колгоспу з Басового Кута. Тож нарекли його отаманом.

— Перед жнивами, — розповів кореспондентові представник Президента в Рівненському районі Володимир Тишкун, — ми зібрали невеличкий семінар, щоб уточнити, так би мовити, усі деталі. Намагалися уникнути гучних фраз про відповідальність перед державою, перед народом... Але якось само по собі виникло таке: встали всі голови — і дали слово отаманові, що виконають державне замовлення на продаж зерна державі, а по можливості — й перевиконають. Розбудовувати незалежну Українську державу потрібно не словами, а конкретними ділами.

І жнивують у Рівненському районі гарно. А найкраще — у Великому Житині, у колгоспі «Зірка», де головує Петро Катеринчик.

— Нам пасти задніх аж ніяк не випадає, — сказав колгоспний шофер Микола Яцюк. — ми ж — «президентське» село, тут народився Леонід Кравчук, до речі, колишній мій сусід, у дитинстві разом корів пасли. Жнивується поки що непогано, дай Боже, щоб і завершити так. Урожай не з найкращих, але й не з найгірших, будемо з хлібом...

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент «Голосу України».
Рівненська область.

Пишемо нову Конституцію України

РОЗУМ НЕ РОКАМИ ВИМІРЮЄТЬСЯ

Читаючи проект Конституції України, звернув увагу на таку ось деталь: якщо до Ради Депутатів Національних Зборів можуть бути обрані громадяни, яким виповнилося 25 років, то до Ради Послів — уже лише 35-річні. Чому отака різниця? Проглядаю статті, де викладено загальні повноваження Національних Зборів, а також виключні повноваження обох Рад, і ніяк не второпаю, чому ж передбачено оту вікову різницю в цілих десять років. І депутатам, і послам розв'язувати проблеми, що не поступаються за своїм значенням одна одній, всі вкрай важливі для нашої держави. А тут уже самим оцим підходом ніби підкреслено: якісь з них важливіші, а якісь — так собі, другорядні. Залежно від цього до розв'язання останніх «допускають» й «малоліток», а ось щодо перших — тільки умудрених, з великим життєвим досвідом. Але ж, відомо, розум не роками вимірюється.

Спробував було прояснити для себе ситуацію з іншого боку: може, депутати представляють одні прошарки населення, а посли — інші? Та ні, виборцями в них є всі їхні земляки, що мають право голосу. То навіщо ж тоді загадувати людям отакі ребуси: оцей, мовляв, може бути послом, а цей, хоч і розумник, роками не доріс, хай походить у депутатах?

Ні, думається мені, не треба отієї вікової градації. Хай і послом зможе бути 25-літній, якщо виборці вважають його гідним такого довір'я. Єдине, що слід зберегти, — ценз проживання, не менший як десять років. Бо людина-новосел якщо й може уболівати за Україну в цілому, то за конкретний регіон, та ще повною мірою, — навряд. Посол має бути добре обізнаний з проблемами своєї області, глибоко знати запити своїх земляків, діяти насамперед в їхніх інтересах. Отак я вважаю.

Георгій КАРТУНОВ,
водій.

Одеса.

БУДУЙМО ДЕРЖАВУ КУЛЬТУРИ

Ознайомилася з проектом Конституції України і трохи засмутилася. Звичайно, у порівнянні з чинним Основним Законом новий дуже відрізняється широтою демократичних прав і свобод, які гарантує своїм громадянам незалежна Україна. А засмутило мене те, що, на мій погляд, в тексті проекту Конституції вельми скупо сказано про культуру. Власне, один абзац статті 49 «Кожен має право брати участь у культурному житті, користуватися досягненнями культури і результатами науково-технічного прогресу». Ще сказано, що гарантується свобода творчої діяльності. Причому, я не знайшла ніякого наголосу навіть на пріоритетний розвиток культури нарівні з виробництвом. Хіба знову нам — третьорядне місце в суспільстві, залишковий принцип фінансування? Погляньте, нині згортають свою роботу клуби і будинки культури, припинено фінансування кіно, на грані закриття видавництва художньої літератури... То кого ми сподіваємося побачити завтра в незалежній державі — варварів чи висококультурних громадян?

Далі. Гадаю, слід проголосити: держава гарантує розвиток української та інших національних культур народів, представники яких живуть в Україні. Досить загальних слів і необов'язкових тез.

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО,
актриса Запорізького обласного музично-драматичного театру, народна артистка України.

ДИРЕКТОРСЬКИЙ КОРПУС НАПОЛЯГАЄ

Учасники наради директорів підприємств промислового комплексу України у своєму зверненні до Президента, Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра, голови Правління Національного банку України відзначають, що здійснені урядом України заходи щодо стабілізації економіки республіки і виходу її з кризового стану не справили істотного впливу на зміцнення господарських зв'язків і фінансового становища підприємств, стабілізацію виробництва, забезпечення відповідності фізичних обсягів випуску продукції зростанню прибутку і фондів оплати праці.

Учасники наради директорів, намагаючись запобігти розвиткові негативних процесів в економіці, вважають за необхідне: Кабінету міністрів України припинити регулювання цін на вугілля, надати можливість укладення прямих договорів вугільних шахт з споживачами вугілля; з III кварталу 1992 року зменшити податки на доход і добавлену вартість; скасувати податок на добавлену вартість на продукцію внутрігалузевого споживання; Президентові і Кабінету міністрів України створити оптимальні умови для розвитку і стабілізації економічних зв'язків України і Російської Федерації, не допускати вжиття дискримінаційних заходів відносно один одного з політичних чи інших мотивів, з цією метою Президентам Російської Федерації і України, керівникам Кабінетів міністрів встановити контроль за створенням і роботою постійно діючої міжурядової комісії, передбаченої рішеннями від 14.02.92 і в Дагомисі; рекомендувати законодавчим і виконавчим органам двох держав підготувати і ратифікувати угоду, яка б регулювала порядок укладення і виконання господарських договорів, відповідальність сторін і можливі санкції за недодержання взятих зобов'язань; створити міждержавний арбітражний орган; укласти міжурядову угоду по організації розрахунків, насамперед з Росією, в якій, зокрема, передбачити можливість надання центральними банками країн СНД взаємних кредитів для покриття негативного сальдо в платіжному балансі, визначення сальдо взаємних розрахунків між державами може бути здійснено тільки після задоволення платіжних претензій госпорганів різних держав, у подальшому це сальдо визначати з квартальною або місячною періодичністю, можливість встановлення прямих кореспондентських відносин між великими банками України та інших країн СНД і проведення розрахунків, минаючи розрахунково-касові центри національних банків, що дасть змогу значно прискорити й упорядкувати розрахунки, проведення разового заліку взаємної заборгованості підприємств країн карбованцевої зони, погоджені дії центральних банків країн карбованцевої зони по обсягах кредитної емісії, до завершення процесів роздержавлення і приватизації підприємств для можливості обліку руху грошових коштів через банківську систему відновити розрахунки між госпорганами шляхом платіжних вимог.

Національному банку України необхідно на період стабілізації грошової системи відмовитись від жорсткого обмеження кредитоспроможності комерційних банків шляхом економічних нормативів Національного банку. В умовах високих темпів інфляції комерційні банки неспроможні в адекватних розмірах нарощувати власні капітали і автоматично обмежують кредитування підприємств; надати державну значимість питанням інвестиційної діяльності в базових галузях промисловості. Відмовитися від бюджетного фінансування капітальних вкладень у виробничих галузях і створити державний фонд довгострокового кредитування, кошти якого передати великим комерційним банкам для надання кредитів під пріоритетні інвестиційні проекти; скасувати необгрунтовану заборону на прямі банківські інвестиції, що широко використовуються в зарубіжній практиці, в тому числі банками Росії; скасувати своє рішення від 07.07.92 і відновити раніше діючу систему взаєморозрахунків між підприємствами України за відвантажену продукцію з наданням послуг по інкасо; у межах України скасувати вимогу про попередню оплату продукції, робіт, послуг, у тому числі залізничного транспорту. Учасники наради директорів наполягають на прийнятті Положення про державне замовлення України згідно з Указом Президента України від 4 травня 1992 року, в якому передбачити пільгове оподаткування доходів від реалізації продукції і гарантовану оплату за неї обласними відділеннями банків за місцем перебування постачальника.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Міністерства статистики України про індекс споживчих цін фіксованого набору товарів та послуг мінімального споживчого бюджету за червень 1992 року

Індекс споживчих цін фіксованого набору товарів та послуг, що входять до складу мінімального споживчого бюджету, за червень 1992 року щодо рівня цін травня склав 126,5 відсотка.

Підвищення цін, зокрема на молочні продукти, в цьому періоді пов'язане з внесенням з 10 червня змін до системи регульованих цін. Разом з тим у червні зафіксовано сезонне зниження цін на деякі овочі та фрукти.

Зміну цін на окремі групи товарів та послуг наведено в таблиці:

Групи товарів та послуг	Середня ціна (крб). в травні	в червні	Індекс цін червня до травня (в%)
ВСЬОГО	*	*	126,5
ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ (за кг)	*	*	129
з них:			
Хлібні продукти			
борошно пшеничне	7,61	9,16	120,4
хліб житній	2,27	2,28	100,4
хліб пшеничний	4,35	5,04	115,9
макаронні вироби	9,50	11,12	117,1
рис	28,93	34,89	120,6
манна крупа	4,65	5,98	128,6
вівсяна крупа	12,10	13,10	108,3
М'ясопродукти			
яловичина	68,25	87,89	128,8
свинина	93,09	120,81	129,8
птиця	49,82	65,41	131,3
ковбаса	45,70	62,52	136,8
сало	56,38	68,07	120,7
субпродукти	43,32	54,97	126,9
Молочні продукти			
молоко	1,93	9,85	у 5,1 р. б.
сир	12,24	32,06	у 2,6 р. б.
сметана	9,48	52,56	у 5,5 [illegible]
сир твердий та плавлений	73,04	113,63	15[illegible]
Масло вершкове	44,15	158,34	у 3,6 р. б.
Яйця (за десяток)	15,10	18,72	124,0
Рибні продукти	58,74	73,95	125,9
Цукор	7,76	9,71	125,1
Кондитерські вироби	52,91	72,54	137[illegible]
Олія	10,75	11,83	11[illegible]
Картопля	10,74	16,84	156,[illegible]
Овочі та баштанні			
капуста	14,50	21,32	147,0
помідори	75,76	67,94	89,7
огірки	30,20	28,06	92,9
морква і буряк	9,77	15,14	155,0
цибуля, часник, інші	17,63	20,69	117,4
Фрукти і ягоди			
фрукти і ягоди свіжі	69,62	68,51	98,4
сухофрукти	40,86	62,68	153,4
Горілка (за літр)	79,22	126,73	160,0
Сигарети (за пачку)			
з фільтром	11,88	12,53	105,5
без фільтра	5,28	5,69	107,8
НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ (за одиницю)	*	*	108,8
з них:			
Пальто демісезонне			
для чоловіків	2707,04	3296,34	12[illegible]
для жінок	3109,84	3109,84	10[illegible]
Костюм			
для чоловіків	2079,65	2169,07	104,3
для жінок (трикотажний)	1445,62	1632,10	112,9
Взуття утеплене			
для дітей шкільного віку	369,76	411,91	111,4
для чоловіків	799,91	810,31	101,3
для жінок	1071,98	1107,36	103,3
Туфлі, напівчеревики			
для дітей шкільного віку	213,12	241,78	113,4
для чоловіків	445,07	486,91	109,4
для жінок	416,75	420,66	100,9
ПОСЛУГИ			
з них:			
житлово-комунальні	*	*	115,8
побутові	*	*	118,3
транспорту	*	*	116,1
зв'язку	*	*	100,0
культури, освіти, відпочинку	*	*	178,0

Заступник міністра
І. В. ХАЙНАЦЬКА

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Міністерства праці України до застосування індексу споживчих цін за червень 1992 року

Відповідно до постанов Верховної Ради України за 29 квітня 1992 р. «Про підвищення соціальних гарантій для населення» (пункт 4) та за 3 липня 1992 р. «Про постанову Кабінету міністрів України «Про внесення змін до системи регульованих цін на продовольчі товари» (пункт 3) індексації згідно з індексом споживчих цін за червень 1992 р. підлягають грошові доходи, нараховані за липень 1992 року. Індексація провадиться в порядку, передбаченому Положенням про індексацію грошових доходів населення, затвердженим Мінпраці і Мінфіном України 26 березня 1992 р. № 03-1065/13-306. Для визначення величини доходу, що підлягає індексації, застосовується мінімальний розмір заробітної плати 900 крб. на місяць.

Заступник міністра
Н. М. МАЛИШ

Факт і коментар

МІЖ НАМИ, МИТНИКАМИ, КАЖУЧИ

21-го липня у Мінську відбулася зустріч голів Митних комітетів Білорусі, Російської Федерації та України. Підписання односторонніх протоколів щодо транзитного перевезення вантажів через свої території у треті країни засвідчує прагнення поставити митну справу у сувору відповідність до чинних законодавств своїх держав і піднести її до кращих світових стандартів. Про те, як це вдається Україні, розмова нашого кореспондента С. Сергеєва з головою Державного митного комітету республіки О. КОВАЛЕМ.

— Олексію Михайловичу, здобувши самостійність, держава (була вимушена, на відміну, скажімо, від Російської Федерації, створювати митну службу практично з нічого. Чи, може, я помиляюсь!

— Ви маєте рацію. Росія, як правонаступниця колишнього Союзу, попіклувалася про те, щоб її Митний комітет привласнив левову частку власності, яку залишив по собі Комітет митного контролю СРСР. Рахунки у банківських установах, технічні засоби, нерухомість у жовтні минулого року миттю перейшли під юрисдикцію Росії, а наша частка дорівнювала семи відсоткам від цієї спадщини. Тому починати довелося із встановлення двох з половиною десятків митниць. Але за півроку ми подвоїли цю кількість, поставивши під контроль усі напрями, якими користуються учасники зовнішньоекономічної діяльності, приватні особи... Дібрали висококопрофесійний штат митників, подбали про їх пристойний заробіток, створили потужний сучасний електронно - обчислювальний центр, який схвалили навіть експерти Міжнародного валютного фонду.

— Якщо поглянути на вашу карту, важко не помітити, що кордон з Росією, наприклад, майже не має митниць. Чи звертали ви на це увагу на переговорах у Мінську! Адже, судячи з усього, транзитні перевезення через Україну користуватимуться певним лібералізмом з боку митників.

— Ми вказували на цю обставину. На початку серпня на рівні перших заступників голів Комітетів і експертів відрегулюємо мережу митного контролю по україно-російському кордону. Що стосується лібералізму з боку митників, то, зазначу: мінські протоколи забороняють транзитні перевезення вантажів, які вважаються контрабандою у всьому світі — зброї, наркотиків... За цим ми пильно стежимо спільно із Службою національної безпеки. А потім погоджений трьома державами «вільний транзит» не виключає прийняття інших рішень: політичних на рівні парламенту або Президента, відомчих — з боку державних структур.

— І все ж контрабанда процвітає...

— На жаль. Погляньте на зведення тільки за останній тиждень. Чимало комерційних структур прагнуть уникнути процедури квотування, ліцензування, ухиляються від декларування товарів на митницях. Вивозять з України золото, срібло, кольорові метали...

— Олексію Михайловичу, чи не виникали у Мінську пропозиції з приводу створення між країнами СНД єдиного митного простору, єдиних тарифних правил, одне слово, однієї ковдри для усіх!

— Цього разу — обійшлося. Гадаю, що цю сторінку закрили у Дагомисі.

— Вас особисто задовольняє концепція організації митної справи в Україні, викладена у Митному кодексі, Законі про митну справу!

— І так, і ні. Державний митний комітет, який я очолюю, запропонував на розгляд уряду грунтовну програму розбудови митної служби у республіці. Мова вже не про орієнтацію на митний нагляд за номенклатурою, яка колись пропонувалась покійною РЕВ, а про світову практику організації митної справи. Те, що запропонували митники відносно транзитних перевезень, має посилити інтеграційні процеси, які відбуваються сьогодні на європейській арені. Це моє тверде переконання.

У світ!

ПРО СЕНСАЦІЇ ЧИТАЙТЕ У «ВЕДОМОСТЯХ»

До читачів Києва і республіки дійшов другий спеціальний випуск газети «Киевские ведомости», яка з серпня буде виходити щодня, а згодом випускатиметься вранці і ввечері.

Як пригадують читачі першого випуску, «Киевские ведомости» подарували їм кілька сенсацій і скандальних матеріалів. Саме вони викликали обурення і роздратування у колишніх номенклатурних чиновників і нинішніх демократичних керівників. У часи Щербицького таку б газету прихлопнули, як сонну муху. Але «Киевские ведомости» газета зовсім незалежна і до того ж абсолютно не спить. В тому розумінні, що ганяється за достовірними сенсаційними фактами. Наведені вони й у другому випуску.

Думається, що професору Нестеренку, який, за твердженнями «Киевских ведомостей», досі обіймає дві посади — голови Київради і завідуючого кафедрою Київського держуніверситету — варто б було подати у відставку. Хоча б з однієї з двох посад, за які він отримує й досі зарплату з доплатами за вчений ступінь. Викличе інтерес у читачів і передсмертний лист відомого українського актора Леоніда Бикова, який публікується вперше, прогнози колишніх керівників щодо нашої економіки, склад футбольної команди «Пресинг», яка готується до зустрічі у вересні з зірками української естради, та інші матеріали, яким можна навіть позаздрити.

Здається, що «Киевские ведомости» рішуче і вдало заповнили інформаційний вакуум відвертими і скандальними матеріалами, які не можуть дозволити собі інші видання з різних причин.

До речі, «Киевские ведомости» у вихідних даних не наголошують на своїй незалежності. Вони просто її сповідують своїми публікаціями — гострими, відвертими і сміливими.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Оказії

УКРАЛИ У ПРАВОСУДДЯ

У храмі правосуддя, де перебувають обласний і районний суди Житомира та обласне управління юстиції, невідомі поцупили бронзову ручку від дверей актового залу. Безслідно зник і радіоприймач, який був на першому поверсі, у кількох метрах від чергового міліціонера. А щойно з даху цього ж будинку, в лівому крилі якого розміщений міськвідділ народної освіти і хорова капела «Орея», щезли велика телевізійна антена і 20 метрів дефіцитного кабелю. Як стверджує міліція, у приміщенні колишнього обкому компартії, де нині правосуддя, такого не було.

Володимир ЛИЗА.
Житомир.

Анонс

СКУМО-ІІІ

15—16 серпня у Харкові відбудеться III Світова конференція українських молодіжних організацій (СКУМО). Для участі в ній запрошуються молодіжні організації, які виступають за розбудову Української держави. До 5 серпня вони повинні повідомити оргкомітетові прізвища, імена та по батькові своїх представників, і з яких міст ці представники прибудуть. Це можна зробити за телефонами: 47-21-90 (з 9.00 до 18.00), 47-00-78 (з 18.00 до 22.00) та 37-63-41 (з 21 до 1.00 ночі). Оргкомітет бере на себе оплату готелів і, можливо, обідів. Проїзд не оплачується. Реєстрація учасників почнеться опівдні 14 серпня за адресою: Харків, Сумська, 43, кімната 4.

Координаційна Рада.

Коротко

СІМЕЙНИЙ ДИТБУДИНОК

Менш ніж за місяць подвоїлася сім'я кіровоградців Єршових. Ще в травні Наталка та Михайло мали троє власних дітей, а в червні вирішили взяти на виховання трьох семилітніх сиріток, потім ще двох — дворічну Катрусю та чотирирічного Валерика. Громадськість міста підтримала сміливий крок молодого подружжя. Їх привітали міське управління народної освіти, профспілки кооператорів і підприємців, обласна організація «Союзу українок». Міська влада призначила мамі Наталі зарплату в 5 тисяч карбованців, а тато Михайло заробляє на життя, служачи прапорщиком у Збройних Силах України.

Микола ВОЛОК.
Кіровоград.

Що почім

ХТО ПОКУРИТЬ, А ХТО І ПОПЛЮЄ

— У вас не знайдеться сигаретки? — з відчуженою тугою в погляді просить перехожий і, почувши негативну відповідь, використовує останній шанс:— А докурити не залишите?

Ця сценка зринула в пам'яті під час розмови з головним інженером Київської тютюнової фабрики Олегом Грабченком. За його словами, фабрика працює тільки дев'ять днів після місячної зупинки на плановий ремонт, чи, простіше кажучи, змушеної відпустки. За зведеннями виходило, що нинішній «дебют» вдаліший, ніж минулорічний — за добу випускають на кілька мільйонів штук сигарет більше. Мабуть, ці мільйони перекочовують у засмальцьовані кишені гендлярів з міських ринків: хтось курить, а хтось, як і мій випадковий зустрічний, плює...

Можна, звісно, зрозуміти і головного інженера фабрики. Імпортна сировина для виробництва сигарет зникла геть, а тютюн, високоплюючий сигаретний папір, целофан, фільтровий матеріал тощо. Середня ціна, скажімо, кілограма тютюну зросла з 35 карбованців до 200, пишним цвітом розцвів бартер (у Росії за «етикет» під сигарети «Столичні» або «Космос» вимагають пляшку з-під шампанського). Фабрика запропонувала споживачеві «Міраж», мовби виправдовуючись назвою за низьку якість своєї продукції. Тут вважають, що коли торгівля причетна до витоку сигарет з обігу, з нею і слід розбиратись. Вона ж, хай і пані похилих літ, але її продукція матиме попит завжди, заклопотана дечим іншим — контрактами з західними партнерами: Кіпр пропонує 20 центів за пачку «Дипломата», німці та угорці не проти створити на базі фабрики спільне підприємство і т. д. Засуджувати її за це гріх, оскільки в накладі споживач не залишиться. А поки що йому можна порадити тільки одне. Двічі на тиждень на фабриці курять свою продукцію дегустатори. Так-от, коли попросять на вулиці закурити, радимо звертатись до дегустаторів.

Сергій ВЛАД.

Реалії

І РОСТЕ НА ВЕРБІ ГРУША

Ви не згадаєте, скільки разів за останній місяць вам у крамниці давали здачу монетами!

У кращому разі, до замовленого кілограма ковбаси кинуть «на око» ще шматочок, мовляв, немає їх, копійок, і бувай здоровий. Та більше вимагають: давайте копійки, бо немає здачі. А на твоє «немає» і суду немає, так і буде.

От і виходить, що на законній вербі ростуть незаконні груші, якими дрібними вони нам не здавалися б. Навіть на перший погляд. Уся монета йде в кишеню продавцеві. Але не лише в цьому справа. Чи важко, допустимо, продавцям, змовившись, зібрати всі копійки і, посилаючись на їх брак, взагалі не давати здачі? У сітці такі «експерименти» — не рідкість.

Доки цього не сталося, можливо, урядові слід подумати, чи не вигідніше з цін товарів забрати копійчані «доважки», заокруглити ціни.

Тетяна САПАК.
Київ.

Наші мандрівки

З ІТАЛІЙЦЯМИ ПІД ВОДУ

Відділення «Археоклубу Італії» відкрилося в Одесі. Найбільша в середземноморській країні громадська організація нараховує 40 тисяч добровільних членів, має понад 500 відділень і структурно входить до системи Міністерства культурної спадщини Італії. Свій досвід пошуку й захисту археологічних цінностей клуб переносить до багатьох європейських країн. Одеське відділення — перше в Україні. Воно отримало назву «Археоклуб Одеси» і з часом має намір поширити свою діяльність на всю територію нашої держави.

Чому саме Одеса стала в нас першим осередком італійських археологів? Справа в тому, що тут уже чотири роки успішно працює гідроархеологічний клуб «Наварекс», в якому об'єдналися спортсмени-підводники. Науковим керівником став Одеський археологічний музей, безпосередньо — заступник директора Сергій Охотников. Набутки «Наварексу» переконали італійців у доцільності спільної пошукової роботи у водах Чорного моря.

Ще минулого літа десять українських і стільки ж італійських гідроархеологів вели пошук в районі Зміїного острова. Їхні знахідки зберігаються в Одеському археологічному музеї. А в жовтні нинішнього року заплановано провести експедицію «Ольвія-92». Італійська сторона відповідає за її технічне й методичне забезпечення. Перший спуск під воду в районі старогрецького міста відбувся вже цими днями. Його здійснили учасники торішньої експедиції, що зібралися на презентацію відділення «Археоклубу Італії» в Одесі. Розвідка показала, яке оснащення буде необхідне для успішної роботи, і засвідчила, що «Ольвію-92» чекають цікаві відкриття, адже більша частина давнього міста пішла під воду.

Галина ВЛАДИМИРСЬКА.
Одеса.

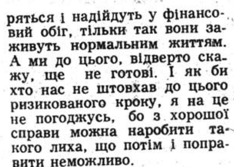
Коротко

ОЖИВЕ «ПАРТІЙНИЙ» ПУСТИР

Авторитетне журі, очолюване доцентом Московського архітектурного інституту Євгеном Ассом, визнало кращою роботу маріупольського зодчого Віктора Зотова на відкритому конкурсі «Діловий центр Маріуполя».

Центр буде споруджено на пустирі, який довго зберігали для партійно-державного приміщення. Тут за короткий час планується побудувати офіси, готелі, банки, ресторани, концертні та виставочні зали, підземну автостоянку. Звідки візьмуться гроші? Та ті ж ділові люди їх і дадуть, адже замовниками виступлять самі фірми. Є пропозиція залучити до будівництва центру підрядні організації з Туреччини, Австрії, Італії. Це забезпечить і темпи, і якість.

ІА «Деловая жизнь».
Донецька область.

На запитання кореспондента нашої газети відповідає Голова Верховної Ради України

Іван ПЛЮЩ:

«НЕЛЕГКО БУДУВА НОВУ ДЕРЖАВУ

Актуальні діалоги: що робити далі?

— Іване Степановичу, наша розмова відбувається в той час, коли ми відзначаємо другу річницю з дня прийняття Декларації про державний суверенітет і річницю проголошення Акта незалежності України. Час, що прожили, і радісний для нас, і разом з тим надзвичайно складний. Як ви оцінюєте становлення державності України за цей період?

— Недарма кажуть у народі, що час не біжить, а летить. Два роки вже минуло, як ми зробили рішучий крок до своєї незалежності, а здається, ніби вчора приймали ці доленосні документи.

Сьогодні можна сказати, що Україна твердо й невідступно іде шляхом свободи й незалежності. І нікому нас не збити з обраного курсу. Однак я не хотів би однозначно визначати таку категорію, як незалежність.

Філософи недаремно говорять про форму і зміст, простір і час. Що стосується форми, то Україна незалежна, безперечно. Про це свідчить хоча б той факт, що її визнали понад 120 країн світу, а з дев'яноста встановлено на різних рівнях дипломатичні відносини. А от щодо змісту, то тут нам ще далеко до його справжнього наповнення. Хіба може держава називатися незалежною, якщо у неї немає повновладних автономних інститутів державності? Ми маємо свою армію, кордони, прикордонні війська. Маємо і власну митницю — теж один з інститутів державності. Але тарифу українського немає, і наша митна служба нині користується тарифом колишнього Союзу. Тому цей інститут державності ми вважаємо недовершеним.

Не маємо самостійності і у фінансово-кредитній та банківській системах. Якщо й досі перебуваємо в одному рубльовому просторі, то про яку економічну незалежність можна говорити? Відсутність власних фінансових і банківських структур нам, крім усього іншого, заважає влитися до організацій світової економічної співдружності.

Власна валюта — це серцевина економічної самостійності, стрижень фінансово-кредитної, банківської систем. Тому введення її в обіг сьогодні — справа дуже нагальна. І все ж у цій справі й поспішати, й зволікати однаково небезпечно. Треба підготувати грунт, щоб насіння, кинуте в нього, не тільки проросло, а й вкоренилося, дало свої плоди. Що я маю на увазі? Коли говорити про виготовлення валюти, підготовку банківських і фінансових кадрів, з цим у нас більш-менш гаразд. А от з гарантом під цю валюту, без чого вона загине, ледь народившись, куди гірше. Кажуть, гарантом може виступити банк, держава. Але це загальні слова. Бо гарантом валюти можуть стати золотий запас і товарна продукція. Тільки тоді гроші отоваряться і надійдуть у фінансовий обіг, тільки так вони заживуть нормальним життям. А ми до цього, відверто скажу, ще не готові. І як би хто нас не штовхав до цього ризикованого кроку, я на це не погоджусь, бо з хорошої справи можна наробити такого лиха, що потім і поправити неможливо.

— Ви говорите про труднощі молодої держави. Дехто це називає неозастоєм в економіці. Але жити стає дедалі скрутніше. Як з цього вибратися? Що треба зробити, щоб ми швидше рухалися до рівня високорозвинутих країн?

— Так, я говорив і ще раз повторю: ніколи і нікому легко не вдавалося будувати нову державу. Та навіть у країнах Східної Європи, де уже функціонували держави, як тільки вони взялися за перебудову економіки, зміну форми власності, з 1989 року триває спад у всіх галузях господарства. Такий розвиток економіки закономірний. Тому що змінюються спосіб виробництва, суспільна формація. І коли відбуваються глибинні процеси, немає досвіду, який би став у пригоді. А хіба у високорозвинутих країнах не було спадів, криз? Хіба не було у них соціальних потрясінь, руйнування цілих систем? А ми хочемо вийти зі складної ситуації мирним, демократичним, правовим шляхом, провести реформи цивілізовано, спокійно. І добре, що нам це вдається.

Ось вам і відповідь на запитання. Якщо ми успішно здійснимо радикальну економічну реформу, котра створить рівні умови функціонування всім формам власності, дасть можливість вільно, як кажуть, жити й творити залежно від нашого вміння і здібностей, успіхи не можуть не прийти. Звичайно, для цього у державі повинна бути належна правова база, яка відповідала б міжнародним правовим актам. Над цим і працює наш найвищий законодавчий орган.

Щоправда, скажу відверто, ми іноді запізнюємось із прийняттям законів, ці закони не завжди високої якості. Запізнюється з діями і виконавча влада. Але не треба шукати, хто має більше вини, не треба вишукувати ворога. Це вже ми пройшли і знаємо, до чого воно приводить. Треба кожному брати на себе відповідальність і тягти воза в одному напрямку.

— Ви вже казали про наявність різних думок і оцінок у парламенті. Зрештою, опозиція — звичне явище в демократичному суспільстві. Але деструктивні дії в цей складний перехідний період, за нинішньої суспільної напруженості можуть привести країну до біди. Чи бачите ви таку загрозу?

— Звичайно, опозиція в парламенті — це явище об'єктивне, і так є в усіх демократичних країнах. Але якщо подивитись на Верховну Раду в історичному плані, то, мабуть, усі виборці старшого віку знають, як надзвичайно складно ці процеси відбувались у нас. Адже принцип «одностайності» прижився різними способами. З історії знаємо, що багатьом нашим співвітчизникам голос «проти» коштував життя.

На мою думку, існування опозиції у Верховній Раді стимулює всіх депутатів до прийняття більш виважених рішень, і тому вона не є деструктивною. Її наявність у цей складний період не може привести, як ви висловилися, до катастрофи. Адже за прийняття найважливіших актів народні депутати проголосували майже одностайно, не зважаючи на їхні різні політичні погляди. А з другого боку, хотів би сказати таке. У нас сьогодні багато політичних партій і рухів, і всі вони виступають від імені народу. Вони захищають народ і говорять від імені народу. Але нехай вони більше послухають сам народ. І що народ говорить про останні рішення Верховної Ради. Нещодавно я побував на Донеччині, а це п'ятимільйонний регіон, де розвинений не тільки індустріальний, а й аграрний сектор. Там люди зрозуміли, що Верховна Рада під час обговорення одного з найгостріших питань про уряд вчинила правильно. І це мене радує. Нині партії намагаються збирати підписи про дострокові вибори до парламенту. Хай збирають. Але ми фінансувати цього не будемо. Бо в нас на це ні коштів, ні часу немає. Мені хотілося б, щоб ці партії до осені, до шостої сесії, попрацювали над програмою виходу з нинішнього становища, швидкого впровадження радикальної економічної реформи і розвитку фінансової системи.

Я сказав представникам депутатських груп, щоб вони згрупувалися і попрацювали. А коли все буде готове, створимо експертну раду, таку, яка послухає всі пропозиції і вибере найкращий варіант, з ним і вийдемо на Верховну Раду. Я думаю, що робота буде корисною для всіх. Щодо долі нашого парламенту, то, впевнений, для нього ще вистачить роботи. Принаймні, ще й на сьомій сесії. Чому я так кажу? Бо тільки ця Верховна Рада повинна прийняти Закон про вибори місцевих органів влади, тобто внести зміни і доповнення до Закону про місцеве самоврядування, регіональне самоуправління. Без цього ми не здійснимо радикальних економічних реформ. От коли ми проведемо вибори, може, в кінці року, тоді побачимо розстановку політичних сил. І після того, як проведемо вибори на базовому рівні, прямі вибори керівників на місцях, зможемо підійти до прийняття Конституції і Закону про вибори до Верховної Ради.

Може, це видається дещо банально, але все-таки відверто скажу, що Верховна Рада відповідає розстановці політичних сил у суспільстві. Вона віддзеркалює все, що є сьогодні у нашому суспільстві, в народі України. Ця Верховна Рада повинна відпрацювати те, що на неї покладено долею, і підготувати базу для наступної Верховної Ради, а вже потім їй треба набратися сміливості і саморозпуститися. Не знаю, яку форму управління в нас буде прийнято — президентську чи парламентську, але в тому чи іншому разі ця Верховна Рада далі існувати не може.

Це по-перше. По-друге, у нас справді багато партій та рухів, і треба дати їм можливість послати своїх депутатів до Верховної Ради. Сьогодні такої можливості немає. Тому найперше завдання для теперішньої Верховної Ради — прийняти нову Конституцію.

— Ви говорили, Іване Степановичу, про форму і зміст стосовно незалежності України. А в економіці? Якщо скористатися вашою термінологією, то з формою усе ясно: сьогодні всі дружно голосують за ринкову модель господарювання. А зміст?

— Знаєте, коли спиратися на досвід інших країн, та й наш власний, то можна легко побачити два шляхи, якими людство прагнуло досягти «щасливого майбутнього» і соціальної справедливості. Одні країни йшли до цього через розподіл і контроль, інші — створення умов для вільної, конкурентної, зацікавленої праці.

До чого ми дійшли шляхом розподілу, всі зрозуміли, бо дожилися до того, що й розподіляти стало нічого. Людвіг Ерхард, автор «німецького чуда», вибрав інший варіант. Проаналізувавши всі можливі моделі економічного розвитку різних країн, він запропонував зруйнованому війною німецькому виробництву йти до вільного підприємництва на конкурентній основі. І ми бачимо, чого досягли німці в повоєнний час. То що — українці не здатні побудувати своє господарство за принципом: багаті люди — багата держава? Їхнє життя у багатьох країнах світу красномовно свідчить про це. Сто років, відколи вони, розкидані по всьому світі, живуть в еміграції, переконали всіх і на всіх континентах: це народ роботящий, кмітливий, зумів зберегти свою мову, традиції
реважна біл
понад сімде
забезпечені,
же, тут, на
ініціатива с
знаходила р
там казати
щувалася з

Тому наш
моделі роз
справді одн
до змісту,
про ті проб
лежить ви
чим часом.
ти вистачит
Бо за од
вигулькнут
— така рі
можна зуп
ше спочив
тут же ви
домо ж, щ
зація заги
Нам поки
жує, ал
працюв
альність

**— Що
но зробит
щоб набра
Ввести но
йняти нов
ти нові ка**

— Дл
мети —
ної демо
Україна
ба ввести
равління,
кадри, п

І в ць
що зроб
президен
ління, н
пости п
прийн
чі акти.
Верховна
надцятог
нула пон
тань, ха
визначає
ня незал
жави, по
з еконо
ного ві
За цей
законів
500 різ

Нині
вчених
дять на
джуват
царську
ші мод
нальної
це зроб
ми пов
зарубіж
нених
деякі п
ви наш
ви. Су
тися з
нами,
них па
це бул
та ря
пи. І
це все

Кри
нашої
жаль,
об'єкти
зміни

країну до біди. Чи бачите ви таку загрозу?

— Звичайно, опозиція в парламенті — це явище об'єктивне, і так є в усіх демократичних країнах. Але якщо подивитись на Верховну Раду в історичному плані, то, мабуть, усі виборці старшого віку знають, як надзвичайно складно ці процеси відбувались у нас. Адже принцип «одностайності» приживлювався різними способами. З історії знаємо, що багатьом нашим співвітчизникам голос «проти» коштував життя.

На мою думку, існування опозиції у Верховній Раді стимулює всіх депутатів до прийняття більш виважених рішень, і тому вона не є деструктивною. Її наявність у цей складний період не може привести, як ви висловилися, до катастрофи. Адже за прийняття найважливіших актів народні депутати проголосували майже одностайно, не зважаючи на їхні різні політичні погляди. А з другого боку, хотів би сказати таке. У нас сьогодні багато політичних партій і рухів, і всі вони виступають від імені народу. Вони захищають народ і говорять від імені народу. Але нехай вони більше послухають сам народ. І що народ говорить про останні рішення Верховної Ради. Нещодавно я побував на Донеччині, а це п'ятимільйонний регіон, де розвинений не тільки індустріальний, а й аграрний сектор. Там люди зрозуміли, що Верховна Рада під час обговорення одного з найгостріших питань про уряд вчинила правильно. І це мене радує. Нині партії намагаються збирати підписи про дострокові вибори до парламенту. Хай збирають. Але ми фінансувати цього не будемо. Бо в нас на це ні коштів, ні часу немає. Мені хотілося б, щоб ці партії до осені, до шостої сесії, попрацювали над програмою виходу з нинішнього становища, швидкого впровадження радикальної економічної реформи і розвитку фінансової системи.

Я сказав представникам депутатських груп, щоб вони згрупувалися і попрацювали. А коли все буде готове, створимо експертну раду, таку, яка послухає всі пропозиції і вибере найкращий варіант, з ним і вийдемо на Верховну Раду. Я думаю, що ця робота буде корисною для всіх. Щодо долі нашого парламенту, то, впевнений, для нього ще вистачить роботи. Принаймні, ще й на сьомій сесії. Чому я так кажу? Бо тільки ця Верховна Рада повинна прийняти Закон про вибори місцевих органів влади, тобто внести зміни і доповнення до Закону про місцеве самоврядування, регіональне самоуправління. Без цього ми не здійснимо радикальних економічних реформ.

От коли ми проведемо вибори, може, в кінці року, тоді побачимо розстановку політичних сил. І після того, як проведемо вибори на базовому рівні, прямі вибори керівників на місцях, зможемо підійти до прийняття Конституції і Закону про вибори до Верховної Ради.

Може, це видається дещо банальним, але все-таки відверто скажу, що Верховна Рада відповідає розстановці політичних сил у суспільстві. Вона віддзеркалює все, що є сьогодні у нашому суспільстві, в народі України. Ця Верховна Рада повинна відпрацювати те, що на неї покладено долею, і підготувати базу для наступної Верховної Ради, а вже потім їй треба набратися сміливості і саморозпуститися. Не знаю, яку форму управління в нас буде прийнято — президентську чи парламентську, але в тому чи іншому разі ця Верховна Рада далі існувати не може.

Це по-перше. По-друге, у нас справді багато партій та рухів, і треба дати їм можливість послати своїх депутатів до Верховної Ради. Сьогодні такої можливості немає. Тому найперше завдання для теперішньої Верховної Ради — прийняти нову Конституцію.

ЛЮЩ: «НЕЛЕГКО БУДУВАТИ ОВУ ДЕРЖАВУ»

— Ви говорили, Іване Степановичу, про форму і зміст стосовно незалежності України. А в економіці? Якщо скористатися вашою термінологією, то з формою усе ясно: сьогодні всі дружно голосують за ринкову модель господарювання. А зміст?

— Знаєте, коли спиратися на досвід інших країн, та й наш власний, то можна легко побачити два шляхи, якими людство прагнуло досягти «щасливого майбуття» і соціальної справедливості. Одні країни йшли до цього через розподіл і контроль, інші — створення умов для вільної, конкурентної, зацікавленої праці.

До чого ми дійшли шляхом розподілу, всі зрозуміли, бо дожилися до того, що й розподіляти стало нічого. Людвіг Ерхард, автор «німецького чуда», вибрав інший варіант. Проаналізувавши всі можливі моделі економічного розвитку різних країн, він запропонував зруйнованому війною німецькому виробництву йти до вільного підприємництва на конкурентній основі. І ми бачимо, чого досягли німці в повоєнний час. То що — українці не здатні побудувати своє господарство за принципом: багаті люди — багата держава? Їхнє життя у багатьох країнах світу красномовно свідчить про це. Сто років, відколи вони, розкидані по всьому світі, живуть в еміграції, переконали всіх і на всіх континентах: це народ роботящий, кмітливий, зумів зберегти свою мову, традиції, культуру. І переважна більшість з них — понад сімдесят відсотків — забезпечені, багаті люди. Отже, тут, на своїй землі, їхня ініціатива стримувалася, не знаходила розвитку. Та що там казати — просто знищувалася з корінням.

Тому наш вибір ринкової моделі розвитку економіки справді однозначний. Що ж до змісту, то я вже говорив про ті проблеми, які нам належить вирішити найближчим часом. Зрозуміло, роботи вистачить на десятиріччя. Бо за одними проблемами вигулькнуть інші. Економіка — така річ, що ніколи не можна зупинятися, тим більше спочивати. Інакше тебе тут же випередять інші. Відомо ж, що Римська цивілізація загинула від розкоші. Нам поки що це не загрожує, але треба пра[illegible]вати й працюв[illegible] втілюв[illegible] в реальність задумане.

— Що ж усе-таки потрібно зробити в першу чергу, щоб набрати руху вперед? Ввести нові структури? Прийняти нові закони? Запросити нові кадри до управління?

— Для здійснення нашої мети — побудови незалежної демократичної держави Україна — нам справді треба ввести нові структури управління, підготувати нові кадри, прийняти нові закони.

І в цьому напрямі вже дещо зроблено: впроваджено президентську форму правління, на високі державні пости призначено нові кадри, прийн[illegible] важливі [illegible]нодавчі акти. За два роки роботи Верховна Рада України дванадцятого скликання розглянула понад тисячу різних питань, характер і зміст яких визначається метою створення незалежної правової держави, пошуку шляхів виходу з економічної кризи, духовного відродження України. За цей період прийнято 129 законів і кодексів та понад 500 різних постанов.

Нині дехто з політиків, вчених рекомендують, радять нам вивчати й запроваджувати французьку, швейцарську, американську та інші моделі розвитку національної економіки. Звичайно, це зробити неможливо, але ми повинні вивчити досвід зарубіжних, найбільш розвинених країн і використати деякі принципи для розбудови нашої економіки, держави. Суспільство має розвиватися за об'єктивними законами, а не за волею політичних партій чи їх лідерів, як це було в колишньому Союзі та ряді країн Східної Європи. І ми всі є свідками, як це скінчилося.

Кризовий стан економіки нашої молодої держави, на жаль, не спадає. Хоча це об'єктивний процес під час зміни форми суспільного виробництва, але те, як ми його пройдемо — з меншими чи з більшими втратами, залежатиме від нас усіх: і тих, хто очолює керівні пости усіх рангів, і тих, хто безпосередньо створює матеріальні блага.

— Події останніх місяців свідчать, що і президентська економічна програма «Основи...», розроблена під керівництвом О. Ємельянова, і урядова приживаються дуже важко, фактично гальмуються. Чому так сталося?

— Як відомо, Верховна Рада України ще 25 жовтня 1991 року в основному погодилася з поданими урядом концептуальними напрямами побудови незалежної економіки України. Вони передусім повинні були забезпечити узгодження здійснення роздержавлення і приватизації власності, лібералізації цін, фінансової та аграрної реформ, соціального захисту населення.

У свою чергу, на початку цього року науковці Інституту економіки Академії наук України розробили свою Концепцію стратегії економічного розвитку України, яка істотно доповнила програму уряду.

А 24 березня 1992 року Верховна Рада України схвалила подані Президентом країни концептуальні положення «Основ національної економічної політики України», запропонувала виконавчій владі розробити механізм їх впровадження і передати на розгляд Верховної Ради пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства, необхідних для реалізації економічної політики України.

Але тепер з боку високих службових осіб виконавчої влади часто можна почути висловлювання, що нібито Верховна Рада виявляє непослідовність у вирішенні економічних реформ. Вона, мовляв, прийняла урядову програму виходу з економічної кризи, а потім своїми новими рішеннями ставить під сумнів її виконання.

Погодитися з цим твердженням не можна, тому що сьогодні через слабку структуру виконавчої влади не діють не тільки згадана програма, а й деякі інші закони та рішення найвищого законодавчого органу. Можливо, введення президентської структури в областях та районах посилить виконавчу владу і принесе бажані результати. Заважають розробці та втіленню ефективних програм також істотні розбіжності в поглядах та підходах наших вчених та практиків щодо шляхів і принципів відродження національної економіки України. Хоча такі дискусії і розбіжності неминучі в пошуках нових шляхів розвитку економіки.

— Ми бачимо, як нині, з одного боку, розпадається колгоспно-радгоспна система, а з другого — гальмується фермерський рух. Як запобігти новому голоду в Україні?

— Ні, мабуть, сьогодні ще передчасно говорити про розпад колгоспно-радгоспної системи. Ми не можемо і не повинні допустити політики «деколективізації», це вже пройдено. Наше завдання — і ми його виконали, створивши правову основу для рівного функціонування всіх форм господарювання на селі. І тут можна з вами погодитися, що фермерський рух стримується, а в більшості випадків це відбувається через суто суб'єктивні причини.

Ось декілька прикладів: на цьогорічну весну в республіці було зареєстровано 6,8 тисячі селянських (фермерських) господарств, за ними закріплено 132 тисячі гектарів сільськогосподарських угідь, в тім числі 107,6 тисячі гектарів ріллі (тобто менш як 0,3 відсотка всієї площі ріллі України). В середньому на господарства припадає по 20 гектарів сільгоспугідь, в тому числі 16 гектарів ріллі. На початок липня кількість селянських (фермерських) господарств сягнула близько 10 тисяч.

Слід зазначити, що спад виробництва сільськогосподарської продукції допущено в основному за рахунок суспільного сектора (в 1991 році він становив 17,4 відсотка). Водночас питома вага індивідуального сектора у валовій продукції сільського господарства збільшилася з 26,7 до 30,3 відсотка.

Думаю, про голод нам говорити немає підстав, але те, що земельна реформа в Україні йде дуже повільно, слід визначити як факт. Мляво тут діє наш уряд, адже тільки недавно, 10 червня, Кабінет міністрів розглянув подання Державного комітету України по земельних ресурсах, який повинен реалізувати державну політику в галузі земельних відносин, координувати проведення земельної реформи, створювати умови для рівноправного розвитку всіх форм власності на землю і господарювання.

І все-таки я покладаю великі надії на розвиток фермерського руху. Коли я цими днями побував на Донеччині, мені показали поселення, де вже десятиліттями живуть ті, кого в тридцяті роки познімали з рідних земель і вислали в ці жаркі донецькі степи. Я був вражений. На клаптиках землі люди розбили виноградники, прекрасні сади, городи. Вони зуміли не тільки себе забезпечити продуктами, а й продають їх іншим. Ось які сили, традиції, потяг до землі мають наші люди.

І фермерство на Донеччині добре розвивається — у краї уже понад 700 чоловік взяли землю і обробляють її. Тепер там і президентська адміністрація, і Ради глибоко осмислюють фермерський рух, аналізують його з науково-технічного погляду, по крупинках збирають справжніх господарників-землеробів. Нам треба створити в кожній області, скажімо, по тисячі таких фермерських господарств і вчитися на цих прикладах, як далі розвивати фермерський рух. Не американські, не канадські, а саме свої фермери можуть стати зразком у цій вельми відповідальній справі.

Оце і є шлях до поступу молодої держави: наполегливо працювати, шукати, об'єднувати сили заради високої, благородної мети — будівництва нової України.

Взяв інтерв'ю
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

льтуру. І пе-
ть з них —
відсотків —
аті люди. От-
й землі, їхня
мувалася, не
тку. Та що
просто зни-
нням.

бір ринкової
економіки
чний. Що ж
вже говорив
, які нам на-
ти найближ-
зуміло, робо-
десятиріччя.
проблемами
і. Економіка
що ніколи не
ся, тим біль-
Інакше тебе
ять інші. Ві-
мська цивілі-
від розкоші.
це не загро-
пра...вати й
юв... в ре-
не.

е-таки потріб-
першу чергу,
руху вперед?
уктури? При-
ни? Запроси-
о управління?

нення нашої
ови незалеж-
ної держави
справді тре-
структури уп-
тувати нові
нові закони.

рямі вже де-
впроваджено
форму прав-
окі державні
о нові кадри,
ві ... нодав-
роки роботи
України два-
ання розгля-
чу різних пи-
і зміст яких
тою створен-
правової дер-
ляхів виходу
кризи, духов-
я України.
рийнято 129
сів та понад
нов.

політиків,
ндують, ра-
и й запрова-
зьку, швей-
анську та ін-
витку націо-
ки. Звичайно,
можливо, але
вчити досвід
більш розви-
використати
для розбудо-
оміки, держа-
має розвива-
вними зако-
олею політич-
х лідерів, як
шньому Союзі
Східної Євро-
свідками, чим
ся.

н економіки
держави, на
є. Хоча це
роцес під час
спільного ви-

робництва, але те, ми його пройдемо — з меншими чи з більшими втратами, залежатиме від нас усіх: і тих, хто очолює керівні пости усіх рангів, і тих, хто безпосередньо створює матеріальні блага.

— Події останніх місяців свідчать, що і президентська економічна програма «Основи...», розроблена під керівництвом О. Ємельянова, і урядова приживаються дуже важко, фактично гальмуються. Чому так сталося?

— Як відомо, Верховна Рада України ще 25 жовтня 1991 року в основному погодилася з поданими урядом концептуальними напрямами побудови незалежної економіки України. Вони передусім повинні були забезпечити узгоджене здійснення роздержавлення і приватизації власності, лібералізації цін, фінансової та аграрної реформ, соціального захисту населення.

У свою чергу, на початку цього року науковці Інституту економіки Академії наук України розробили свою Концепцію стратегії економічного розвитку України, яка істотно доповнила програму уряду.

А 24 березня 1992 року Верховна Рада України схвалила подані Президентом країни концептуальні положення «Основ національної економічної політики України», запропонувала виконавчій владі розробити механізм їх впровадження і передати на розгляд Верховної Ради пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства, необхідних для реалізації економічної політики України.

Але тепер з боку високих службових осіб виконавчої влади часто можна почути висловлювання, що нібито Верховна Рада виявляє непослідовність у вирішенні економічних реформ. Вона, мовляв, прийняла урядову програму виходу з економічної кризи, а потім своїми новими рішеннями ставить під сумнів її виконання.

Погодитися з цим твердженням не можна, тому що сьогодні через слабку структуру виконавчої влади не діють не тільки згадана програма, а й деякі інші закони та рішення найвищого законодавчого органу. Можливо, введення президентської структури в областях та районах посилить виконавчу владу і принесе бажані результати. Заважають розробці та втіленню ефективних програм також істотні розбіжності в поглядах та підходах наших вчених та практиків щодо шляхів і принципів відродження національної економіки України. Хоча такі дискусії і розбіжності неминучі в пошуках нових шляхів розвитку економіки.

— Ми бачимо, як нині, з одного боку, розпадається колгоспно-радгоспна система, а з другого — гальмується фермерський рух. Як запобігти новому голоду в Україні?

— Ні, мабуть, сьогодні ще передчасно говорити про розпад колгоспно-радгоспної системи. Ми не можемо і не повинні допустити політики «деколективізації», це вже пройдено. Наше завдання — і ми його виконали, створивши правову основу для рівного функціонування всіх форм господарювання на селі. І тут можна з вами погодитися, що фермерський рух стримується, а в більшості випадків це відбувається через суто суб'єктивні причини.

Ось декілька прикладів: на цьогорічну весну в республіці було зареєстровано 6,8 тисячі селянських (фермерських) господарств, за ними закріплено 132 тисячі гектарів сільськогосподарських угідь, в тім числі 107,6 тисячі гектарів ріллі (тобто менш як 0,3 відсотка всієї площі ріллі України). В середньому на господарства припадає по 20 гектарів сільгоспугідь, в тому числі 16 гектарів ріллі. На початок липня кількість селянських (фермерських) господарств сягнула близько 10 тисяч.

Слід зазначити, що спад виробництва сільськогосподарської продукції допущено в основному за рахунок суспільного сектора (в 1991 році він становив 17,4 відсотка). Водночас питома вага індивідуального сектора у валовій продукції сільського господарства збільшилася з 26,7 до 30,3 відсотка.

Думаю, про голод нам говорити немає підстав, але те, що земельна реформа в Україні йде дуже повільно, слід визначити як факт. Мляво тут діє наш уряд, адже тільки недавно, 10 червня, Кабінет міністрів розглянув подання Державного комітету України по земельних ресурсах, який повинен реалізувати державну політику в галузі земельних відносин, координувати проведення земельної реформи, створювати умови для рівноправного розвитку всіх форм власності на землю і господарювання.

І все-таки я покладаю великі надії на розвиток фермерського руху. Коли я цими днями побував на Донеччині, мені показали поселення, де вже десятиліттями живуть ті, кого в тридцяті роки позбавили з рідних земель і вислали в ці жаркі донецькі степи. Я був вражений. На клаптиках землі люди розбили виноградники, прекрасні сади, городи. Вони зуміли не тільки себе забезпечити продуктами, а й продають їх іншим. Ось які сили, традиції, потяг до землі мають наші люди.

І фермерство на Донеччині добре розвивається — у краї уже понад 700 чоловік взяли землю і обробляють її. Тепер там і президентська адміністрація, і Ради глибоко осмислюють фермерський рух, аналізують його з науково-технічного погляду, по крупинках збирають справжніх господарників-землеробів. Нам треба створити в кожній області, скажімо, по тисячі таких фермерських господарств і вчитися на цих прикладах, як далі розвивати фермерський рух. Не американські, не канадські, а самі свої фермери можуть стати зразком у цій вельми відповідальній справі.

Оце і є шлях до поступу молодої держави: наполегливо працювати, шукати, об'єднувати сили заради високої, благородної мети — будівництва нової України.

Взяв інтерв'ю
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНЕ МИТО»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Закону України «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1992, № 12, ст. 170) такі зміни і доповнення:

1. Статтю 1 після слів «Міністерства закордонних справ України» доповнити

— за подання заявки на видачу охоронного документа на об'єкти промислової власності (винахід, промисловий зразок, товарний знак тощо), що діятиме тільки на території України	450 карбованців
— за подання заявки на міждержавний охоронний документ (патент, свідоцтво), що діятиме на територіях держав, які підписали та ввели в дію Тимчасову угоду про охорону промислової власності	700 карбованців
— за дії під час проведення експертизи, здійснювані за заявою заявника за його власною ініціативою	450 карбованців
— за проведення патентної експертизи:	
одного винаходу	1800 карбованців
кожного другого-третього винаходу, пов'язаних єдиною винахідницькою думкою	1350 карбованців
одного варіанту промислового зразка	1350 карбованців
кожного другого-десятого варіанту промислового зразка	900 карбованців
товарного знака (один клас товарів)	1350 карбованців
товарного знака (кожний другий і т. д. клас товарів)	900 карбованців
— за проведення патентної експертизи винаходу при наявності звіту про пошук, здійснений визнаним міжнародним пошуковим органом або організацією, зареєстрованою у Держпатенті України як пошуковий орган, чи при наявності рішення про видачу патентним відомством країни, де передбачена перевірочна система видачі патентів	900 карбованців

словами «Державного патентного відомства України».

2. Статтю 3 доповнити пунктом 11 такого змісту:

«11) за дії, пов'язані з патентуванням і реєстрацією об'єктів промислової власності та підтриманням чинності відповідних охоронних документів».

3. Пункт 6 статті 4 доповнити підпунктом «х» такого змісту:

«х) за дії, пов'язані з патентуванням і реєстрацією об'єктів промислової власності та підтриманням чинності відповідних охоронних документів:

— за видачу або переоформлення на прохання заявника патенту на винахід, промисловий зразок, свідоцтва на товарний знак	900 карбованців
— при поданні до Апеляційної ради Держпатенту України скарги на рішення патентної експертизи або прохання про визнання охоронних документів недійсними	50 процентів від сум за проведення експертизи об'єктів промислової власності
— при поданні голові Держпатенту України скарги на рішення Апеляційної ради	900 карбованців

— за підтримання чинності патентів за кожний окремий рік:

	на винахід	на промисловий зразок
	(в карбованцях)	
за третій рік	450	225
за чертвертий-п'ятий рік	900	450
за шостий-восьмий рік	1350	675
за дев'ятий-одинадцятий рік	1800	900
за дванадцятий-п'ятнадцятий рік	2700	1350
за шістнадцятий-двадцятий рік	3600	—

— при поданні клопотання про відновлення пропущених строків у всіх випадках, крім строків сплати річного мита	900 карбованців
— за реєстрацію договору про передачу прав на охоронні документи або передачу прав на використання об'єкта промислової власності на підставі відповідної ліцензії	1800 карбованців
— при сплаті річного мита після встановленого строку, але не пізніше шести місяців після його закінчення	розмір мита збільшується на 50 процентів

4. Частину першу статті 5 доповнити пунктом 32 такого змісту:

«32) фізичні особи — заявники або власники патенту на винахід чи промисловий зразок, які є пенсіонерами, учнями середніх шкіл та профтехучилищ, студентами вузів і технікумів — за всі дії, пов'язані з поданням заявок на об'єкти промислової власності, їх експертизою, видачею охоронних документів та підтриманням їх чинності. Для колективів фізичних осіб, які є заявниками чи власниками патентів, розмір мита зменшується на частку, яка визначається пропорційно кількості фізичних осіб, звільнених від сплати мита».

5. Частину першу статті 7 викласти у такій редакції:

«Державне мито сплачується за місцем розгляду та оформлення документів і зараховується до місцевого бюджету, крім мита, що справляється з позовних заяв, які подаються до органів арбітражного суду, із заяв про перевірку рішень, ухвал та постанов арбітражних судів в порядку нагляду, а також за дії, пов'язані з патентуванням і реєстрацією об'єктів промислової власності та підтриманням чинності відповідних охоронних документів, яке зараховується до республіканського бюджету України».

6. Статтю 8 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«Фізичні особи та іноземні юридичні особи, що відповідно постійно проживають або знаходяться за межами України, сплачують вказане в підпункті «х» пункту 6 статті 4 мито у вільно конвертованій валюті з урахуванням офіційного курсу грошової одиниці Національного банку України або в іншій валюті, якщо це передбачено двосторонніми чи багатосторонніми угодами, учасником яких є Україна».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
7 липня 1992 року

Партійне життя

КРИМСЬКІ ТАТАРИ МАТИМУТЬ ПАРТІЮ

У Сімферополі відбувся II з'їзд ОКНР

25-26 липня в Сімферополі проходив II з'їзд Організації кримськотатарського національного руху (ОКНР). І з'їзд відбувся у серпні 1991 року. На з'їзд прибули делегати від усіх первинних організацій Криму, а також регіональних організацій Середньої Азії, Москви, Півдня України. Було внесено поправки до Статуту ОКНР. За Основне завдання Організація вважає створення на півострові автономної кримськотатарської національної держави у складі України. Створено комісію по підготовці програми майбутньої національної партії кримських татар. Передбачається, що така партія буде створена на основі ОКНР.

Обрано Центральну Раду Руху із 17 осіб. Таємним голосуванням на альтернативній основі з чотирьох висунутих кандидатур головою ОКНР знову обраний Рефат Чубаров.

— Перспектива вашого руху — будівництво партії?

— Так, і про це також йшлося на з'їзді. Ми готуємося до того, щоб, як тільки виникнуть умови в самій організації, утворити на основі ОКНР національну партію кримських татар. Вона діятиме відповідно до тих демократичних норм, принципів, які були властиві національній партії кримських татар «Міллі фірка», розгромленій більшовиками в 1918 році.

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент «Голосу України».

Експрес-новини

СТАВКА НА КОНСТИТУЦІЙНІСТЬ

У Лондоні тривають переговори представників сербської, хорватської й мусульманської громад Боснії і Герцеговини через посередників Європейського співтовариства. Попередній раунд переговорів закінчився домовленістю про припинення вогню, яка невдовзі провалилася. Однак, на думку представників ЄС, це не перекреслює можливості розв'язання проблеми мирним шляхом. Новий раунд переговорів є спробою вирішити конфлікт на конституційній основі.

БЕЗ КОМЕНТАРІВ

У катуванні політв'язнів звинуватила єгипетські сили безпеки нью-йоркська правозахисна організація «Мідл Іст Вотч». В опублікованому нею звіті стверджується, що політв'язнів Єгипту беруть на тортури, в тому числі електрошоком.

У відповідь на це звинувачення єгипетські власті заявили, що катування в країні практично не застосовують. І тому вони не коментуватимуть звіт цієї організації.

ЧАУШЕСКУ СУДИТИМУТЬ ЗНОВУ

Задоволено касаційну скаргу молодшого сина Ніколає Чаушеску — Ніку румунським Верховним Судом. Ніку апелював проти 16-річного терміну ув'язнення за звинуваченням в причетності до геноциду. Суд розпорядився переглянути справу молодшого Чаушеску. Дату нового судового слухання ще не встановлено.

ЗАСІБ ВПЛИВУ — САНКЦІЇ

Продовжити великомасштабні санкції проти Іраку вирішила Рада Безпеки ООН. Це рішення мотивується тим, що Ірак не виконує вимоги резолюції ООН щодо припинення вогню в Перській затоці.

У той же час до Багдада прибула група інспекторів ООН для перевірки міністерства сільського господарства країни, де, як вони вважають, зберігають документальні свідчення виготовлення Іраком зброї масового знищення.

ДЖЕКСОН У РОЛІ ПОЗИВАЧА

Подаватиме до суду на лондонську газету «Дейлі мірор» поп-співак Майкл Джексон. Приводом для цього став репортаж, де стверджувалося, що в результаті пластичної операції тіло співака понівечено. Адвокати поп-зірки поінформували, що Джексон згоден прийти на судове засідання й довести присяжним, що в нього немає жахливих післяопераційних шрамів.

Адвокати співака вимагають від газети вибачення й солідного грошового відшкодування за моральні збитки.

Гортаючи зарубіжну пресу

«РУСЬ, КУДА ЖЕ НЕСЕШЬСЯ ТЫ? ДАЙ ОТВЕТ!»

Це запитання, яке колись поставив Микола Гоголь, не втратило своєї актуальності й сьогодні, після того, як під біло-синьо-червоним трикольором у руках Бориса Єльцина розпався Радянський Союз. Поки що не ясно, чи задовольнить ся посткомуністична Росія своєю роллю держави серед інших держав і народу серед інших народів, чи знову візьме гору російський месіанізм і уявлення про власну вищість.

Деякі слова і діла російського уряду, й передусім генералів армії СНД, дають привід насторожитися. Так, нещодавно російський міністр оборони заявив, що армія повинна втручатися скрізь на території колишнього СРСР, де порушують права російського населення або меншостей.

Як відомо, в усіх колишніх радянських республіках є значні прошарки російського населення, і армія в разі потреби зможе розпочати інтервенцію в будь-який зручний для неї час. Що виходить з цього «захисту» співвітчизників, які нібито перебувають під загрозою, демонструють нинішні криваві події в колишній Югославії.

Для народу, який до цього часу в рамках ідеологічної імперії відігравав провідну роль і виступав перед іншими як «старший брат», звичайно, важко задовольнитися новою, значно обмеженою роллю. Чим скрутніше становище і чим безперспективнішими виявляються економічні плани, тим більшими стають потреби в «національній величі» і бажання показати її іншим.

Росія, як сказав нам кілька днів тому один вчений з автономної республіки Башкортостан — колишньої Башкирії, виплекала за свою історію трьох великих політичних діячів: цар Іван Грозний, Петро Великий і Иосиф Сталин. Усі троє, не зважаючи на всі інші розбіжності, сформулювали таку тезу: «Ви живете погано, ви позбавлені свободи, вас топчуть ногами, але ви маєте задоволення від того, що ваші сусіди і половина світу тремтять від страху перед вами». На того, хто не має майже нічого, відчуття власної сили діє як наркотик, воно здатне на деякий час позбавити його почуття злиднів, голоду.

Якщо «нова» Росія вирішить відновити імперську владу і велич і поставить це завдання попереду розвитку демократії, політичного і регіонального плюралізму, то Європу чекають неспокійні часи.

Чи усвідомлюють взагалі західні урядові керівники, що для збереження миру і стабільності в Європі необхідно досягти розпаду чи хоча б роздроблення колишньої радянської імперії? Той, хто підтримує на Заході міст московської централізованої імперії, допомагає провокувати нові, можливо, нерозв'язні конфлікти або навіть війни.

«Вельт» (ФРН).

На зв'язку — Софія

«ЗАПОРОЖЕЦЬ», ПАРДОН, «ТАВРІЯ» — ЗА ДУНАЄМ

У червні в Софії відбувся другий міжнародний автосалон (перший і, до речі, вдалий, був торік у листопаді). Його організаторам вдалося зацікавити такі відомі фірми, як «Форд», «Фіат», «Пежо», «Сітроен», «Опель», «Мерседес-Бенц», «Вольво», «Ровер», «Міцубісі», «Ніссан». Вони представили свої останні або передостанні моделі автомобілів, мікроавтобусів, джипів, мотоциклів. Нашій «Таврії» разом із «Шкодою-фаворитом» майданчик дістався, сказав би, у закутку. Але нехай це не хвилює запорізьких автобудівників. Їхню машину оглядали не менш зацікавлено, ніж модель «Рено» під назвою «XXI століття». Та що там зацікавленість! «Таврію», ціна якої тут була 3223 долари, або 74 тисячі левів, розкуповували, наче теплий хліб.

— Ми спродали вже 30 машин,— сказав мені в останній день автосалону президент спільного підприємства «Україна — Греція» пан Георгіс Ставракідес.— Із Запоріжжям працюємо лишень два місяці. Взяли тисячу автомобілів, щоб прозондувати балканський ринок, і 600 вже продали. Будемо брати більше — 8 тисяч, не менше, бо «Таврією» цікавляться в Албанії, Болгарії, Румунії, колишній Югославії, Греції. Щоб вийти на європейський ринок, разом з керівництвом ЗАЗу маємо намір налагодити складання автомобілів «Таврія» в Салоніках. Але для цього насамперед треба розробити більш досконалу систему впорскування й каталізатор. Чи є в мене проблеми з Україною? Ні, поки що все йде добре. З генеральним директором ЗАЗу паном Кравчуном ми працюємо чудово. До речі, я є дилер й автомобілів «Лада» в Греції, але з росіянами маю багато клопоту.

На прощання пан Ставракідес сказав, що вірить у можливості запорізьких автобудівників і сподівається, що вже наступного року зможе запропонувати своїм клієнтам модель «Таврії» з п'ятьма дверцятами.

На автосалоні наша машина була найдешевша. «Шкоду-фаворит» пропонували за 107 тисяч левів. Західні марки коштували утричі-вчетверо дорожче, проте всі експонати, окрім білого «Ролс-Ройса», було продано. Одне слово, кожний товар знайшов свого покупця. А в останній день організатори провели лотерею. Власне, лотерейним квитком став вхідний по вісім левів, а виграшем — «Форд» вартістю 14500 німецьких марок (1 марка — 15 левів). Щастя всміхнулося 13-літньому Богомилові Смілову з Софії. Але щасливіший, напевно, був його батько, бо з двадцятирічного «Москвича», що «накрутив» 160 тисяч кілометрів, пересів на новенький «Форд».

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.
Софія.

Грузинська панорама

СУХУМІ НИНІ — НЕ КУРОРТ

На карті Грузії з'явилося ще одне вогнище напруженості. 23 липня в Сухумі відбулося чергове засідання Верховної Ради Абхазької Автономної Радянської Соціалістичної Республіки, в роботі якої взяли участь 36 депутатів, в основному абхазької національності. У черговий раз бойкотували роботу сесії 32 грузинських депутати на знак протесту проти нинішньої політики керівництва Верховної Ради Абхазії.

Зовсім несподівано сесія прийняла постанову про припинення дії Конституції Абхазької АРСР 1978 року. До прийняття нового Основного Закону депутати вирішили відновити дію Конституції 1925 року. Це рішення, заявив Голова Верховної Ради автономії Владислав Ардзінба, мотивується тим, що в Грузії відновлена Конституція 1921 року, яка, на його думку, ущемлює права абхазького населення. Необхідно зазначити, що згідно з Конституцією Грузинської демократичної республіки 1921 року Сухумському округові, тобто нинішній Абхазії, надавалася повноправна політична, адміністративна та культурна автономія. Так що мотивування Ардзінби не має під собою жодних підстав.

Важко сказати, чого добиваються абхазькі депутати. Вони схвалили новий герб і прапор автономної республіки, в яких переважає мусульманська символіка, а назву Абхазька АРСР змінено на — Республіка Абхазія. Ардзінба заявив: цей акт не означає виходу Абхазії зі складу Грузії, хоча надалі взаємовідносини між «цими суверенними державами» мають грунтуватися на укладенні двосторонного договору.

Нагадаю, що і уряд Гамсахурдіа, і уряд Шеварднадзе неодноразово заявляли, що абхазькій автономії ніщо не загрожує, і давали гарантії її зберегти. Прийняття абхазьким парламентом такого рішення є протизаконним. Якщо для цього згідно з Конституцією вимагається дві третини голосів депутатів, тобто класифікована більшість, то Ардзінба обмежився простою більшістю, порушивши при цьому закон.

В Абхазії вже поширились чутки про нібито очікуване введення урядових частин Міністерства оборони Грузії в Сухумі. Однак, як вважають спостерігачі та особи, близькі до керівництва Грузії, скоріше за все до виборів у парламент республіки Грузія ніяких відповідних заходів, тим більше силових, не вживатиме.

Судячи з ряду виступів членів Держради, вони вважають, що питання Абхазії слід вирішувати шляхом переговорів, тим більше що там живе близько 240 тисяч грузинів та 90 тисяч абхазців, яких здавна зв'язували родинні, товариські відносини.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

Власкори повідомляють

Мінськ

ПРОТИ МОНОПОЛІЙ

Тимчасове положення про Комітет з антимонопольної політики затвердив уряд Білорусі.

Основне завдання цього органу — розробка і здійснення демонополізації народного господарства, а також сприяння підприємництву, контроль за дотриманням антимонопольного законодавства.

Віктор ХОРОШКО.

Ташкент

ШЛЯХИ СТАНУТЬ КРАЩИМИ

Угоду про спорудження і реконструкцію шляхів, які зв'язують Афганістан, Пакистан та Узбекистан, підписали в Ташкенті представники відповідних відомств цих країн. Згідно з домовленостями, найближчим часом буде підготовлено проект практичного розв'язання цієї проблеми.

Зульфія РАСУЛІ.

Погляд

«Армія бога допоможе врятувати людство». Так коротко формулюється філософія міжнародної добродійної організації — Армії порятунку. Її заснував в Англії у 1865 році англійський євангеліст Бут. Нині налічується близько 10 мільйонів послідовників цього руху у 95 країнах світу, в тому числі у Південній Кореї.

НА ЗНІМКУ: солдати Армії порятунку збирають пожертви у фонд малоімущих на вулицях Сеула.

Фото ІТАР — ТАРС.

Украинская Биржа Недвижимости

Господа! Вас приветствует постоянно действующий Аукцион Кредитных Ресурсов!

ДЕНЬГИ ДЕЛАЮТ ДЕНЬГИ!

Господа!

Первый в Украине аукцион кредитных ресурсов прошел успешно. Вот его результаты:

Сумма кредита	Срок кредита	Стартовый процент	Процент продажи
50.000.000 руб.	3 месяца	80%	110%
30.000.000 руб.	3 месяца	45%	100%
10.000.000 руб.	3 месяца	50%	100%
10.000.000 руб.	3 месяца	50%	100%
10.000.000 руб.	3 месяца	50%	100%
300.000 руб.	3 месяца	45%	не продан

Внимание, господа!

Сегодня у нас в продаже есть новые кредиты:

Сумма кредита	Срок кредита	Стартовый процент	Условия продажи
300.000.000 руб.	3 месяца	50%	Гарантия банка на сумму кредита
12.500.000 руб	3 месяца	75%	
50.000.000 руб.	3 месяца	80%	
2.000.000 руб.	3 месяца	120%	
1.000.000 руб.	3 месяца	100%	

Делайте Ваши заявки, господа!
Для Вас мы работаем без выходных!

Контактные телефоны: 224-55-81, 224-82-36, 224-75-68.
Факс: (044) 244-18-80 224-43-20.
Адрес: 252030, Киев, 30, ул. Владимирская, 57.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ВСІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Після 175-річної перерви в цьому році відкривається університет «Києво-Могилянська Академія», яка свого часу підготувала таких видатних діячів держави, як Степан Мазепа, Богдан Хмельницький, Михайло Ломоносов.

Сьогодні університет потребує допомоги, яка сприятиме його відродженню.

Прохання до всіх, хто має можливість, перерахувати на рахунок № 700161709/2345233 в Украінбанку міста Києва, МФО 300001, університет «Києво-Могилянська Академія» будь-які кошти, які підуть на святу справу виховання української інтелігенції.

З свого боку, фірма «Київгума» вже перерахувала мільйон карбованців.

Свій особистий внесок зробив і Президент України Леонід Кравчук.

М. КРАВЕЦЬ,
член Надзірної Ради, президент ОАФ «Київгума».

Мале підприємство **«Спільна справа»** («Общее дело») разом з виробничо-комерційною фірмою **«Електрон» з 9 по 17 жовтня 1992 року** проводять науково-практичну конференцію «Сучасні проблеми підприємницької діяльності» в одному з найкращих на Чорному морі туристичному комплексі «Дагомис» (м. Сочі). В роботі конференції візьмуть участь і проведуть заняття висококваліфіковані фахівці, професори, доктори наук.

У програмі конференції працюватимуть секції:

1. Економіка, підприємництво, право.
2. Комп'ютерні інформаційні технології в управлінні, бізнес, реклама (з практичними заняттями на персональних комп'ютерах).
3. Інтенсивний курс ділової англійської мови.

Ви маєте унікальну можливість поєднати ефективне заняття з відпочинком на Чорному морі у бархатний сезон, помилуватися чарівною красою Кавказьких гір, озера Ріца, побувати в Ново-Афонських печерах.

Кількість місць обмежена. Вартість навчання, проживання у комфортабельному отелі, харчування, туристичне обслуговування тощо з урахуванням ПДВ — **14900 карбованців.**

Наш рахунок № 000468283 в обласному управлінні Промбудбанку, м. Вінниця, МФО 302571.

Довідки по тел.: 3-89-20.

МЕЖДУНАРОДНАЯ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННАЯ ВЫСТАВКА И НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ «ФАРМАКОЛОГИЯ И МЕДИЦИНСКАЯ ТЕХНИКА ДЛЯ НЕВРОЛОГИИ, КАРДИОЛОГИИ, АНЕСТЕЗИОЛОГИИ И РЕАНИМАЦИИ»

23—25 сентября 1992 года в Харькове на базе специализированной клиники железнодорожного транспорта ЦКБ № 5 состоится выставка и конференция по тематике:

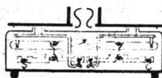
1. Новые фармацевтические препараты и компьютерные диагностические системы в невропатологии, нейрохирургии, кардиологии, анестезиологии и реанимации.
2. Лабораторные, электрофизиологические методы, мониторинг в определении эффективности фармпрепаратов.
3. Функциональные методы исследования в обеспечении врачебно-трудовой экспертизы.

На конференцию и выставку приглашаются фирмы-производители медицинской техники, фармпрепаратов, предметов ухода за больными, специалисты лечебных учреждений железнодорожного, воздушного и водного транспорта СНГ, диагностических центров, медсанчастей, больниц и поликлиник Украины, России, Беларуси, объединений и магазинов «Медтехника» и «Фармация». Согласие на участие в выставке уже получено от ряда ведущих отечественных и зарубежных фирм.

Заявки на участие в конференции и выставке направлять по адресу: 310018, Харьков, пер. Балакирева, 5, ЦКБ-5, оргкомитет. Телефон: 8-(0572) 33-07-11, 33-33-11. Факс: 8-(0572) 33-07-11.

По вашей заявке будет предоставлена дополнительная информация об условиях участия. Обеспечивается публикация материалов конференции и каталога выставки. Организаторы обеспечивают участникам проживание в гостинице, качественное питание, сервисное транспортное и экскурсионное обслуживание.

КООПЕРАТИВ „ПУЛЬС" виготовляє і пропонує:

- гирі торгові масою: 1 кг; 500 г; 200 г; 100 г.

- подушка 6-14-3 ГОСТ 95-09-74 для важелів вно 10 кг; 20 кг.

АДРЕСА: УКРАЇНА, 332339, м. МЕЛІТОПОЛЬ ВУЛ. ІНДУСТРІАЛЬНА, 59 ТЕЛЕФОН 25-4-04

Київський гранкар'єр «Діорит» виготовляє і реалізує вигідне та екологічно чисте тротуарне покриття — плитку тротуарну вібропресовану із дрібнозернистих бетонів марки 300, квадратну, розміром 500×500×70 мм.

Ціна за домовленістю в липні — 900 крб. за куб. м. Відвантажуємо штабелем на ребро в напіввагонах, а також в автомобілі споживача.

Звертатися за адресою:
256840, Рівненська обл., Сарненський р-н, смт Клесів, Промислова, 13, КГК «Діорит».

Тел.: 27-81, 5-11-56, 5-11-85.

Государственное производственное объединение «Проэкс» реализует по ценам ниже биржевых оптовые партии изделий из древесины и пиломатериалов:

— доска необрезная 25, 40 и более 44 мм;
— комплекты садовой мебели;
— плинтус и обналичник;
— дверные блоки ДГ 21-9 ц;
— оконные блоки ОР 15-15 (двойные);
— доска обрезная 25, 40 и более 44 см;
— комплекты дощатки для плодоовощных ящиков и хлебных лотков;
— ульи двухсекционные на 24 рамки;
— срубы дачных домов из калиброванных бревен хвойных пород размерами от 4,5×4,5×2,7 м до 6,3×6,3×2,7 м.

Поставка оптовых партий изделий из древесины и пиломатериалов производится со складов в г. Днепропетровске и вагонами МПС.

Наши реквизиты: **г. Днепропетровск, 320070, пр. К. Маркса, 60, тел. 44-06-.3, комната 529.**

КИРПИЧНЫЙ ЗАВОД

через месяц после заключения договора обязуется поставить МГП «Харвнедтех».

Два человека, работающие на линии, обеспечат производительность в 4 млн. шт. красного 6-щелевого двойного кирпича в год.

Обжиг производится газом или электроэнергией.

Помещение в плане — 72×12 м с глинозапасником.

МГП «Харвнедтех» гарантирует полную поставку оборудования и шефмонтаж в указанный срок.

Заявки принимаем по адресам: 107082, г. Москва, Б-82, ул. Бакунинская 96/98, ПТО «Оргтехстрой» ГУКС МПС.

Контактные телефоны в Москве: (8-095) 26-25-860, 26-11-104.

310081, г. Харьков, 81, ул. Западная, 54. Филиал «Оргтехстрой» МПС, МГП «Харвнедтех».

Контактный телефон в Харькове: (0-572) 52-31-72 с 9.00 до 12.00.

По заказу МГП «Харвнедтех» Харьковское предприятие АО «СОЮЗРЕКЛАМА».

Арендное предприятие **«ДНЕПРОПЕТРОВСКИЙ СТРЕЛОЧНЫЙ ЗАВОД»** имеет возможность реализовать:

— стрелочные переводы — одиночный тип Р 65 марки 1/11 типа Р-50 марок 1/9, 1/11, двойные перекрестные типа Р-50 марки 1/9.
— глухие пересечения: типа Р-65 марок 2/11, 2/9; типа Р-50 марок 2/9, 2/6, 1/9;
— крестовины отдельные к перечисленной выше продукции.

Сердечники выполнены из высококачественной стали. Качество и долговечность гарантируются на уровне требований магистрального железнодорожного транспорта. Продукция с успехом применяется на путях внутризаводского железнодорожного транспорта.

Цена от 200 до 300 тыс. руб. за одиночный перевод до 600 тыс. руб. — за двойной перекрестный перевод. Возможен бартер.

Наш адрес: **320034, г. Днепропетровск, ул. Белостоцкого. Тел. 23-60-79. Факс: 23-71-98. Телетайп: № 143504 «ЭХО». Справки т. 23-70-95, 26-54-33, 23-61-26.**

УКРАЇНСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ ДО АСПІРАНТУРИ З ВІДРИВОМ ВІД ВИРОБНИЦТВА НА 1992 РІК З УСІХ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Приймаються громадяни України, які мають вищу юридичну освіту. Заява та документи (особовий листок з фотографією, автобіографія, характеристика-рекомендація з місця роботи, копія диплома, список наукових праць, а за відсутності — реферат з обраної спеціальності) **приймаються до 25 серпня.**

Вступні екзамени проводяться з 1 вересня до 1 жовтня 1992 року з усіх дисциплін, які входять до спеціальності, а також з філософії та іноземної мови в обсязі програми вищих навчальних закладів. Особи, які повністю склали кандидатські іспити, звільняються від вступних екзаменів.

Особам, зарахованим до аспірантури, що мають виробничий стаж, установлюється стипендія на рівні розміру посадового окладу за попереднім місцем роботи з урахуванням наступних змін в оплаті праці на відповідних посадах, але не більше розміру посадового окладу старшого викладача, який не має вченого ступеня кандидата наук.

АДРЕСА АКАДЕМІЇ: 310024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77.

Факт і коментар

Бюджет: непередбачений сюжет

Невідворотне падіння виробництва й нестримне зростання цін, інфляція й загальне зниження життєвого рівня поставили під велике питання виконання бюджету на 1992-й рік. Волею обставин «ГУ» одним з перших дізнався про підсумкові цифри виконання бюджету України у першому півріччі. Доходи досягли рівня 300,5 мільярда, витрати — 343,1 мільярда карбованців, інакше кажучи, перевищення видатків над доходами склало 42,6 мільярда карбованців. Наскільки це погано? З цього запитання почалася наша розмова з начальником Головного бюджетного управління Міністерства фінансів С. МОРОЗОМ.

— Як сказати? Ця цифра не враховує боргів регіональних бюджетів і залишків коштів на банківських рахунках, а це багато мільярдів карбованців, заборгованість підприємств за рядом відрахувань тощо. Хоча як фахівець можу сказати, що нестача фінансових ресурсів по виконанню державного бюджету склала 11,3 мільярда карбованців: отже, ми впевнено просуваємось до дефіциту бюджету, який перевищує позначку у 54 мільярди, впроваджену ВР на 1992 рік.

— Зрозуміло, що згадані вами борги є не що інше, як необгрунтовані кредити. Хто й під що їх бере сьогодні?

— Беруть під зарплатню, бо багато рахунків заморожені — грошей банк не дає. під соціальні виплати — хто більше, хто менше, під найнеобхідніше. Насправді з цього приводу ми гранично скоротили витрати за багатьма напрямами, у капітальному будівництві, наприклад. Проте, за нашими розрахунками, вимозі деяких кредитів можна було запобігти. Нестриманість Донецької, Львівської, Вінницької, Черкаської областей призвела до того, що витрати регіональних бюджетів досягли 155,7 мільярда карбованців, це при доходах — 109,6. Тобто видатки перевищили прибутки на 46,1 мільярда карбованців.

— Семене Хомичу, ви самі сказали, що більшість підприємств у боргу, як у шовку. Чи варто було встановлювати такі високі ставки податків?

— Справді, тут є над чим подумати. Збиткове підприємство не може сплачувати податки, бо не має прибутку. Це проілюструвало і перше півріччя. При очікуваному податку на добавлену вартість у 595,2 мільярда карбованців, ми поки що одержали тільки 19,5 процента цієї суми, а при очікуваному податку з доходу підприємств — тільки 26,1 річного розрахунку. Це свідчить про те, що нам не уникнути перегляду податкового законодавства. Як структурного, так і за обсягами, бо нинішні ставки податків не стимулюють виробника.

— Внутрішня заборгованість підприємств — це той самий дефіцит держбюджету. Вона сьогодні, за різними оцінками, коливається від 600 мільярдів до трильйона карбованців. Виходить, держава може жити і при бюджетному дефіциті?

— Росія, наприклад, може, бо там дефіцит уже сягає 20 відсотків усіх обсягів виробництва. Але Росія має багато ресурсів, яких у нас немає. Тому вважаю, що дефіцит бюджету для нас згубний.

— Вирівнюванню бюджету могла б сприяти приватизація держмайна, яку, створюється враження, хтось вперто блокує...

— Сприяла б, безперечно, коли б частина коштів від її реалізації надходила в бюджет. Однак я чув про намір пустити їх на подальший розвиток підприємництва.

— Семене Хомичу, чи є ще порох у порохівницях у Мінфіну? У мене підозра, що ви вже от-от опинитеся на гачку у Національного банку...

— Така підозра може невдовзі справдитися, якщо не вжити вчасно заходів. Моя думка, наприклад, така: треба списати кредитну заборгованість регіональних бюджетів на внутрішній борг, як це практикувалося раніше з іншими боргами, а при загостренні фінансової кризи — централізувати управління бюджетною системою й політикою держави. Підкресліть: це моя особиста думка!

Сергій ВЛАД.

ПОНЕДІЛОК — ДЕНЬ ЩАСЛИВИЙ

Barcelona'92

Мабуть, з таким твердженням погодяться прихильники Об'єднаної команди, яка і в понеділок не припиняла здобувати золоті нагороди. Упевнено почуваються наші стрільці, які активно поповнюють запас дорогоцінних металів. Ростовчанка Марина Логвиненко у стрільбі зі спортивного пістолета вибила 684 очка. Цей результат виявився найкращим.

Не мав рівних і москвич Юрій Федькін, стріляючи з пневматичної гвинтівки. Юрій, якому 32 роки, зайвий раз довів, що стрільбі вік не завада.

Блискуче виступила команда плавців в естафеті 4×200 м вільним стилем у складі: Дмитро Лепиков, Володимр Пишненко, Веніамін Таянович і Євген Садовий, подолавши дистанцію за 7 хвилин 11,95 секунди — світовий рекорд!

І завершився той понеділок дзвінким виступом дзюдоїста Давида Хахалейшвілі з ОК, який став переможцем у змаганнях атлетів у ваговій категорії до 95 кг.

ТАБЛО ІГОР

Плавання. 100 м. батерфляй, чоловіки. 1. П. Моралес (США) ...4. П. Хникін (ОК, Україна). 200 м, вільний стиль, жінки. Н. Хайслетт (США); 400 м, комплексне плавання, чоловіки. Т. Дарньї (Угорщина): 200 м, брас, жінки. К. Івасакі (Японія).

Стрибки у воду. Вишка, жінки. І. Фу Міньша (Китай), 2. О. Мірошина (ОК, Росія)... 5. І. Афоніна (ОК, Україна).

Важка атлетика. 56 кг. Чун Бун Хван (Південна Корея) — 287,5 кг (132,5 плюс 155,0).

Гімнастика спортивна. Чоловіки. Обов'язкова програма. Лідирує ОК (Віталій Щербо, Валерій Беленький, Ігор Коробчинський, Григорій Мисютін, Олексій Воропаєв, Рустам Шаріпов) — 292, 650 бала.

Велоспорт. Гіт на 1000 м з місця. Чоловіки. 1. Х.-М. Морено (Іспанія)... 12. О. Кириченко (ОК).

Баскетбол. Чоловіки. Група В. Пуерто-Ріко — КНР — 100: 68, Литва — Венесуела — 87:79, ОК — Австралія — 85:64, Бразилія — Іспанія — 100:101. Група А. Ангола — Німеччина — 63:64, Хорватія — США — 70:103.

Гандбол. Чоловіки. Група А. Швеція — ЧСФР — 20:14, Ісландія — Бразилія — 19:18, Угорщина — Південна Корея — 18:22. Група В. Румунія — Єгипет — 22:21, ОК — Німеччина — 25:15, Іспанія — Франція — 16:18.

Футбол. США — Кувейт — 3:1, Колумбія — Катар — 1:1, Італія — Польща — 0:3, Іспанія — Єгипет — 2:0.

Плавання

З прицілом на Атланту

Зрозуміло, що перший національний чемпіонат України, який пройшов у київському басейні «Динамо», не викликав такого ж інтересу, як олімпійський турнір майстрів блакитних доріжок у Барселоні. Але й у нього були свої глядачі, спостерігалася інтрига. Ці змагання подарували ще й багато інформації для роздумів. А головне — що в київській воді змагалися спортсмени, які вийдуть на старти в олімпійській Атланті і представлятимуть незалежну команду України.

Цей чемпіонат був під загрозою зриву. Відмовилися його приймати в Дніпропетровську. Хоча була завчасна серйозна домовленість. І от виручив Київ, а точніше ватерпольний клуб «Динамо» і особливо його президент, заслужений тренер України Фелікс Крейніс.

— Вони могли нам сказати «ні», — розповідає головний суддя чемпіонату, держтренер Міністерства України у справах молоді та спорту Натан Шилкраут.— І ніхто б їм не докоряв. Але динамівці взялися за організацію. Добре підготували басейн, поміняли воду (хоч це дуже дорого тепер), прикрасили арену рекламою. А Крейніс, здавалося, і ночував у басейні. Отже, щира подяка динамівцям від тренерів, суддів, учасників...

— Натане Романовичу, в Києві, без Павла Хникіна, Ольги Кириченко та Наталі Шибаєвої, які виступають тепер на Олімпіаді, зібралися найкращі сили українського плавання. То, може, й результатами порадували учасники?...

— Спершу назву переможців у командному заліку. Це команди Дніпропетровської області, Києва і Донецької області. Тепер про секунди. Якщо відверто, то по-справжньому високих результатів не зареєстровано. І причина тут у тому, що більшість басейнів через складні економічні умови не працює. Отож, доводиться плавцям тренуватися... в річках. Перевагу мали призери наших змагань, бо в них відносно нормальні умови для тренувань.

На київській воді виступив ряд цікавих спортсменів, з якими ми пов'язуємо багато надій. Це Віталій Миколайчук із Запоріжжя, Дмитро Мальцев з Донецька. А ще запорізький плавець Олексій Сокирко (нині він на зборах у Москві). Ми сподіваємося, що усі троє добре виступатимуть на юніорському чемпіонаті Європи в англійському місті Лідсі. До речі, збірна України виступатиме там самостійною командою. Її пообіцяв екіпірувати один з керівників фірми «Спідо» Поль Рубін, присутній на нашому чемпіонаті.

Отже, групі 16—17-річних спортсменів доведеться через чотири роки представляти свою державу на XXVI Олімпійських іграх у місті Атланта (США). Хай же їм щастить!

Віктор БРАНИЦКИЙ.

На знімках: під час одного із запливів; Поль Рубін і Фелікс Крейніс (праворуч) дають інтерв'ю журналістам.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Телебачення

ЧЕТВЕР
30 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Наше коло.
10.00 Художній фільм «У смузі прибою».
11.25 Співає Валерій Буймістер.
11.55 УТН.
12.10 Короткометражний художній телефільм «День народження».
12.55 О. Тищенко. Концерт з прологом і епілогом.
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселка.
16.35 Документальний фільм «На цвинтарі розстріляних ілюзій».
17.00 С. Єфремов, О. Коган «Ще раз про Червону Шапочку». Вистава Тернопільського обласного театру ляльок.
17.50 Вас запрошує оперета.
18.45 Мультфільм.
19.00 УТН.
19.10 Документальний телефільм «Сьома, краща».
19.30 У нас в гостях Філіпп Кіркоров.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Хроніка МВС.
21.45 Молодіжна студія «Гарт». Фестиваль «Слов'янський базар».
23.45 УТН.
0.00 Художній телефільм «Тільки удвох».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.50 Мультфільм.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.50 Мультфільми.
10.10 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.25 На XXV літніх Олімпійських іграх.
12.55 З. Кочиш грає Ф. Шопена.
13.10 Телемікст.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 XXV літні Олімпійські ігри.
15.55 «У пошуках капітана Гранта». Художній телефільм. 3 серія.
17.00 Новини.
17.25 ...До шістнадцяти і старші.
17.55 «Багаті теж плачуть».
18.40 Щоденник XXV літніх Олімпійських ігор.
18.50 Прем'єра документального телефільму «Секретні служби». 3 серія.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — 23.00 — Новини.
1.00 «Нічний візит». Художній телефільм 1 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Час ділових людей.
7.50 У зоні Ла-Маншу.
8.20 Прощавай, зброє.
8.50 Дозвілля.
9.05 «Санта-Барбара». Художній телефільм. 63 серія.
9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Щоденник Олімпіади. Баскетбол (чоловіки). Волейбол (жінки). Бокс.
12.55 Спорт-шоу.
13.00 Вісті.
13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
13.30 Музичний фільм «С. Я. Лемешев».
15.00 Термінал.
15.30 Мінарет.
15.45 Пілігрим.
16.30 Там-там новини.
16.45 Тінко.
17.00 ТрансРосефір.
17.45 Парламентський вісник.
18.00 Київська панорама.
18.20 В. Губаренко. Монoопера «Ніжність».
19.00 Вісті.
19.20 XXV літні Олімпійські ігри. Бокс. Плавання. Спортивна гімнастика (жінки).
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Фільм-концерт «Соколи».
22.55 XXV літні Олімпійські ігри. Дзюдо. Спортивна гімнастика (жінки).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.40 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Шпигуни, як ми».
15.30 Відеомузика.
21.00 Мультфільми.
21.20 Телефільм «Втілення мрії». 7 серія.
21.45 Худ. фільм «Спляча».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора, Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61, 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 437.758.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311142.
1 2 3 4 5 6 7 8 9